

300

AD QVODLIBETARIAM
QVAESTIO MEDICA
MATVTINIS EXCVTIENDA DISPTATIONIBVS IN
SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS XIII. IANVARII
M. IOHANNE LE MOYNE DOCTORE MEDICO, MODERATORE.

An Splenica Sterilitatem inducunt?

MEDICAMENTVM vt & alimentum partim aliud ab alio specie, partim temperie atque substantiâ idem aut diuersum est. Ab iis ipsis in vnoquoque tam qualitas quàm facultas inest: vtraque ad aliquid, non quidem ea tantum quæ vniuersalis est ac indefinita, cuiusmodi tum Tactiles, tum Sapidæ, & quæ his æquæ medicarices, ac numero pares, odoræ, visiles, Sonoræ, aut quæ deinceps censentur Molliens, indurans, coquens, suppurans, sarcotica: sed & terriæ propriæ ac peculiare Splenica, Spermatica, prolifica & ceteris: denique alia quæ uis seu alterando, seu purgando conueniens aut discrepans, seu præstando quid aliud cæteris illis adhuc nobilius. Earumdem similiter vnaquæque quam bene vel malè habet ad temperiem aut *αἵματιν*, aut ad vtrumque simul spirituum, vel humorum, vel partium nostri corporis tam quoque promouet robur, ac integritatem functionum, & vsus cuiusque eorum siue ad indiuiduum spectent siue ad speciem.

SI reparant temperiem substantiamque cordis primum aer, deinde *αἷμα* præcipue frigidiora aut temperata: Calida vt etiam Theriaca sæpe noxia sunt. Eiusdem *ἑνὸς καὶ ἑκῆς* in hecticâ lac asinæ sustentat, & temperat carnis *μαρμαρίδι* In phthoe vero tabificos ichores putridam inephitim exhalantes in cor, & delapsu in os ventriculi excitantes Syncopen cardiacam exsiccant coralli genus omne, scobs auti, gemmarum, margaritarum, fragmentorum prætioforum pulueres, non splendore qui in eis ibi tum nullus est, sed terræ particulâ supra quam nec in eis, nec in lapide bezoardico, cornucervi, vnicornis, aliquid alexiterij verè negari nequit. Iecori interdum conueniunt, quæ aliàs ventriculo sunt noxia vt cichoria, aliàs ingrata vt synthia: Cerebro autem conciliant *αἷμα* calida sicca, quamquam huic ad proprias actiones aptior & *ἡ ψύξις* est temperies frigida humida, & substantia *βλεννώδης*.

NON aliter partium subministrantium *διὰ τὰς*, & quæ regunt ac reguntur, continentur in officio: Inter quas lieni, vtero, genitalibus, cum principibus illis æqua societas, ferè par imperium in corpus, *μαρμαρίδι* *ἑνὸς καὶ ἑκῆς* illarum *παύση*. Menstruum suppressio, fædi colores, *πύξις* Dyspnœa Asthmatica, *αἰσθησις*, mania, melancholia, hydrops, vnâ omnium scaturigine, ex temperie atque substantiâ *ἡ μὲν τὰς* in quibus robur partium est, & huius causâ, vna eademque semper indicatio therapias scilicet repressiois *ἀποκρίσις* & *ἐκβολή* *σπῆς* per ea quæ hinc in classes cognominis abeunt, vt asplenium, phyllitis, tamariscus, cortex capparis, ruta, vitex, calida: frigida autem nymphæa, rubigo, scorpiæ, ferri, cortex & decoctum salicis, aceturum, chalybs, aqua chalybeata, acizouum, & hederæ radix, quæ appenæ collo id possunt in hæmorrhoidas incipientes, quod chelydonium minus & scrophulariæ radix in strumas etiam inueteratas.

IN ad spirituum vitalium materiam cordi præparandam minimè natus (licet copiâ & magnitudine arteriarum omnibus visceribus præpollens) sed ad multâtram fæcis sanguinis, ex quâ sibi met alimentum conficit, iecori oppositissimus vt ad *ἡ ἑνὸς καὶ ἑκῆς* ventriculi fundo, eiusdemque stomacho ad famelicam pensionem. Carnis est præter omnia viscera naturalia, spongiosa, laxa, mollis, temperamento frigida humida, propterea summè omnium opportunus exolutioni substantiæ per intemperiem citra materiam, vnde Splenitis propriè dicta, quam sequuntur deinceps Tumor, Scyrrhus, *ἰσχυρὸν καὶ σπῆς*, *πύξις*, *παύσις*, *βρογχίτις*. Quibus quidem prophylactica ac therapeutica amara aliàs, aliàs actia, aliàs frigida humida, vel sicca. Parenchymati vero semper acerba, aut adstringentia valida, cuiusmodi non etiam gaudeant aliæ partes, nec ipsum quidem iecur, quamquam Liene prius accuratiusque semper est firmandum.

SEDE eorumdem magna pars *ἡ κατὰ* benignum parenchymatum in vtroque parente primigenij *ἡ ἑνὸς καὶ ἑκῆς* subducunt, calidum humidum, in cuius copiâ viget spirituum, humorum, partiumque naturalium *ἡ ἑνὸς καὶ ἑκῆς*, depopulantur, *ἡ ἑνὸς καὶ ἑκῆς* totius ac partium genitalium corrugant, feminalem *ἡ ἑνὸς καὶ ἑκῆς* reddunt *ἡ ἑνὸς καὶ ἑκῆς*: Denique vt cyclamen, filix, opopanax, ammoniacum, bdellium, galbanum, lagapenum, celebra splenica *ἡ ἑνὸς καὶ ἑκῆς* sunt, alia quo potentius adstringunt vt alumen, galla, malicorium, mulorum testes cum decocto salicis, hoc efficacius omnia reddunt ignaua, temperiem calidam humidam restipilis fecunditatis parentem squallere faciunt, fluida inspissant, corpora viasque contrahunt, intus commearum interceptiunt, foris amoliuntur. Et cum *ἡ ἑνὸς καὶ ἑκῆς* vteri ad *ἡ ἑνὸς καὶ ἑκῆς* impediunt, aut eiusdem atque *ἡ ἑνὸς καὶ ἑκῆς* destruant, non *ἡ ἑνὸς καὶ ἑκῆς* exitum secessionem vel molienti, quàm, *ἡ ἑνὸς καὶ ἑκῆς* emergenti, vel *ἡ ἑνὸς καὶ ἑκῆς* alimoniam ad perfectionem capeßenti faciliora sunt.

Ergo Splenica sterilitatem inducunt.

PROPONEBAT MICHAEL TOVTAIN LVTETIANVS, ANNO SALVTIS MD. L. V.

Domini Doctores Disputaturi.

M. Germanus Clesclier.

M. Simon Pierre prof. Reg.

M. Iohannes Duret Med. & Prof. Reg.

M. Georgius Cornuty.

M. Iohannes le Moyne preses.

M. Claudius Boyuin.

M. Nicolaus Ellain Decanus.

M. Guillelmus de Baillon.

M. Henricus de Monanibeuil Prof. Reg.

